

Лідзія Вадкерці-Гаварнікава (Lýdia Vadkerti-Gavorníková) (1932 – 1999) Славацкая паэтка і перакладчыца. Першыя свае творы Л. Вадкерці-Гаварнікава пачала друкаваць яшчэ ў школьным часопісе “Іскра”. Значна пазней, у 1965 годзе, яе вершы публікаваліся ў часопісах “Славацкія погляды” і “Маладая творчасць”. Л. Вадкерці-Гаварнікава – аўтарка васьмі паэтычных зборнікаў (сярод іх “Тоеснасць” (1970), “Камень і збан” (1973), “Пясочная песня” (1977), “Трыванне” (1979), “Гульня ў цот і лішку” (1992) і іншыя). Паводле крытыка Станіслава Шматлака, для Вадкерці-Гаварнікавай напісанне вершаў – гэта не прыгожая гульня, не нагода выказацца, але найперш пошук шляху для выказвання сутнасці ўласнага лёсу.

Трыванне

Вершы

Сугучча

(Súzvuk)

Калі падыходзіш да мяне
як да песні даўняй
словы якой ты з часам забыў

я раблюся навязлівым напевам
і спяваю цябе фальшыва

Калі падыходзіш да мяне
як да загадкі
сэнс якой ты даўно разгадаў

я раблюся галаваломкай
рэбусам для самой сябе

Калі падыходзіш да мяне
як да чыстай старонкі
на якой пішаш верш пра мяне

я раблюся вершам пра цябе
і ведаю сябе на памяць

Ліст

(List)

Я паслала табе ўчора ліст
які сёння да мяне вярнуўся

Калі б я сказала што ён быў сумным
гэта магло б прагучаць як дакор
і не было б такім важкім

Аднак каб маё слова не было для цябе
легкаважным
я дадам што ліст быў паважлівым

Галоўнае што я цябе ў ім папярэдзіла
калі ты зусім выпадкова
знойдзеш дзе-небудзь збан
а каля яго камень
звярні ўвагу на тое
каб яны не сустрэліся

Ці то камень у збан
або збан у камень
у любым выпадку гэта будзе віно
якое пралілося марна

Гэта я напісала табе ў лісце
які сёння паліты віном да мяне вярнуўся
як адказ

Карціна (Obraz)

Гэты букет
уласна толькі карціна
адзін з незлічоных букетаў
і ад расквітнелай вазы
якая няспынна поіць
намаляваныя кветкі
няіснай жывою вадой
даўно ўжо не засталася ні чарапка

Але кветкі ўсё ж не вянуць

вада не старэе
квецень і ваза жывяць адна адну
тым часам як я вяну ў няспынных змяненнях

Гадамі я прыглядаюся
як гэта ўдаецца карціне
і паступова пачынаю разумець
што такое цуд

Але яго можна пазбавіць жыцця
адным бяскрыўдным мазком пэндзля

Багі (Bohovia)

Яны збудавалі сабе трон
у найцямнейшым куце нашай падсвядомасці

Толькі як усёведныя
яны ўсё ж мусілі хаця б прадбачыць
што аднойчы мы пасвецім у куты

Ці можа мы былі нявартымі
іхных вялікіх намаганняў?..

За пакуту багі будуюць цяпер троны
на самым сонцы
і для нас

Мяжа (Rozhranie)

На гэтым месцы
і ў гэты момант

у век
які ўжо асвойвае права
хваліць дзень перад вечарам

яшчэ не перастаўшы спадзявацца
на мудрасць заўтрашняга ранку

на месцы
якое адбілася на тваіх далонях
на падэшвах і на каленях
і таму ты можаш узяць з яго столькі
колькі сабе забірае ўробленая ралля
з поту свайго аратага

у момант
які табою цікавіцца
засяроджаны ў адзіным семі
ён мабыць змог бы змясціцца
паміж двух роднасных удараў
пары чужых сэрцаў
каб прыносіць плады

у імгненне
вызначальнае для цябе
яно раскладзена на плады
і мабыць магло б напоўніць
нават бясконцасць замкнёную
ў тоесным руху
паміж калыскай і звонам

і ў век
які ўжо ўсвядоміў
на шматстайнай разлозе вады
што ён нават не прыгубіў
з усіх крыніц
і таму спадзяецца аддана
на глыбокі глыток
з адзінай пітной студні

на гэтым месцы
у гэты момант
і ў гэты век
спакойна пастой
у цішыні
і пашукай сябе ў творы
ўласных дзён

пераклад са славацкай – Святлана Богуш

Вершы ўзятыя са зборніка “Трыванне” (Trvanie, 1979).

© Lýdia Vadkerti-Gavorníková, спадкаемцы, 2010

© Святлана Богуш, пераклад, 2010